

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА
ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-
наукового інституту ЗНУ

Н.Г. Метеленко
(підпис)

Н.Г. Метеленко
(ініціали та прізвище)

« 26 » 08 2021

УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
циклу вільного вибору бакалаврів у межах університету

Укладач: Рекотов П.В., к.ю.н., доцент, доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів
Протокол № 1 від "16" 08 2021 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

В.Глушевський
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
інженерного навчально-наукового інститу-
ту ЗНУ
Протокол № 1 від "26" 08 2021 р.

Голова науково-методичної ради інженер-
ного навчально-наукового інституту ЗНУ

(підпис)

Г.А. Шарпова
(ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

(підпис)

О.В. Микитська
(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Бакалаврський	Кількість кредитів – 3	За вибором	
		Цикл дисциплін вільного вибору в межах університету	
	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		3-й	3 -й
	Змістових модулів – 4	Лекції	
		28 год.	8
		Практичні	
	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Самостійна робота	
		62 год.	82
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Українська та зарубіжна культура» є формування системи знань з історії української та зарубіжної культури, розуміння науково-категорійного апарату курсу, визначення механізмів функціонування культури у суспільстві.

Завдання вивчення дисципліни «Українська та зарубіжна культура» є засвоєння загальнотеоретичних основ культурології, ознайомлення студентів з основними періодами і тенденціями розвитку вітчизняної та зарубіжної культури, визначення характерних рис українського менталітету, отримання уявлення про особливості культурного розвитку України за її історичними етапами, висвітлення змісту і особливостей розвитку української та зарубіжної матеріальної та духовної культури.

Опанувавши матеріал, студент зможе виявляти причинно-наслідкові зв'язки в подіях і явищах, вільно застосовувати понятійний та термінологічний апарат історії української та зарубіжної культури. Зрештою, вивчення курсу допоможе поглибити розуміння економічних та соціальних процесів, розглядаючи їх на широкому тлі загального історичного розвитку Батьківщини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен знати:**

- понятійно-категоріальний апарат української та зарубіжної культури;
- основні етапи становлення та розвитку української та зарубіжної культури;
- механізми продукування та розподілу культурних цінностей;

- основні стильові напрямки і течії в українському та зарубіжному мистецтві;
- регіональні культурні здобутки;

вміти:

- аналізувати культурні явища, процеси, події, факти, давати їм власну оцінку;
- ідентифікувати основні пам'ятки культури;
- виділяти культурні здобутки різних періодів дотично до обраної спеціальності;
- знаходити форми для популяризації різних культурних феноменів;
- аргументовано відстоювати свої погляди, брати участь у дискусії користуючись понятійним апаратом.

У результаті вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні досягти таких компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>	<p>Методи:</p> <p>Дослідницький (самостійна робота, індивідуальні дослідні завдання).</p> <p>Наочні методи (схеми, моделі).</p> <p>Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемних ситуацій).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія).</p>
<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований).</p> <p>Контрольні заходи: теоретичне тестування за змістовими модулями.</p>

<p>ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною мовою.</p> <p>ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p>	
---	--

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Українська та зарубіжна культура» є необхідною складовою у компетентнісному підході до підготовки фахівців неюридичних спеціальностей і її вивчення пов'язане зі знанням матеріалу дисциплін «Історія України» та «Українська мова за професійним спрямуванням».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КУЛЬТУРИ. УКРАЇНЬКА КУЛЬТУРА ПЕРІОДУ ДОХРИСТИЯНСЬКОЇ, КНЯЖОЇ ТА ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ДОБИ.

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти культури. Українська культура дохристиянської доби.

Тема 1. Вступ. Теоретичні аспекти культури.

Поняття та сутність культури. Методологічні підходи до вивчення поняття “культура”. Функції культури. Типи культури. Види культури. Форми культури. Концепції культури. Розуміння культури як соціального процесу. Поняття “культура” і “цивілізація”. Культурна єдність людини і природи.

Тема 2. Стародавні культури на теренах України.

Наукова база вивчення культури східних слов'ян. Основні етапи розвитку культури східних слов'ян. Вірування та міфологія східнослов'янських племен. Трипільська культура, її особливості. Особливості культурного процесу скіфського періоду. Черняхівська культура, її місце у культурному надбанні слов'ян. Особливості праслов'янської писемності. “Велесова книга”, її значення для розвитку культури.

Змістовий модуль 2. Українська культура княжої та литовсько-польської доби.

Тема 3. Культура Київської Русі.

Культура Київської Русі – видатне явище світової середньовічної культури. Язичницька культура Київської Русі. Запровадження християнства, його вплив на розвиток культури Київської Русі. Взаємозв'язки культури Київської Русі з

культурами інших народів – Візантії, Болгарії. Володимир Великий, Ярослав Мудрий і культурний розвиток Київської Русі. Діяльність митрополита Іларіона як просвітника, діяча культури. Писемність, літописи. Мислителі Київської Русі. Книжна справа. Зародження і розвиток шкільної освіти. Наукові осередки. Література. Архітектура Київської Русі.

Образотворче мистецтво: іконопис, фреска, мозаїка, книжкова мініатюра. Музичне мистецтво Київської Русі, нотне крюкове письмо. Театральне мистецтво. Зв'язок культури Київської Русі з античністю. Місце і роль культури Київської Русі у європейській культурі.

Тема 4. Культура Галицько-Волинського князівства.

Особливості розвитку культури Галицько-Волинської держави. Освіта. Літописання. «Повість про осліплення Василька» (1097р.) «Галицько-Волинський літопис». Архітектура (храми, князівські палаци, замки) та образотворче мистецтво (монументальний живопис, книжна мініатюра).

Тема 5. Українська культура XIV- першої половини XVII століття.

Україна наприкінці XIV – в першій половині XV ст. Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства. Характерні особливості архітектури XIV ст. Образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво. Іконопис XIV–XV ст. Поділ України та розвиток культури. Братства і розвиток культури. Роль братських шкіл у становленні освіти. Острозька слов'яно-греко-латинська академія. Виникнення та розвиток друкарства в Україні. І.Федоров. Внесок Києво-Могилянської академії у розвиток освіти України. Особливості пісенно-поетичної творчості козацької доби. Петро Конашевич-Сагайдачний – видатний діяч України. Книги Лаврської друкарні. Особливості реформаційного руху в Україні.

Шкільний театр. Особливості архітектури козацької доби. Народні думи і пісні XVI–XVII ст. Культурологічна та просвітницька діяльність козацької старшини. Перші шкільні підручники. Колегії в Україні.

Розділ 2. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА ПЕРІОДУ НОВОЇ ТА НОВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ. ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА.

Змістовий модуль 3. Українська культура періоду нової та новітньої історії.

Тема 6. Культура України XVII - XVIII ст.

Умови розвитку української культури другої половини XVII–XVIII ст. Феофан Прокопович – видатний діяч просвітництва і культури. Козацькі літописи. “Українське” бароко. Григорій Сковорода – просвітитель, філософ, поет. Театральне мистецтво. Нові тенденції розвитку образотворчого мистецтва другої половини XVII–XVIII ст. Культурно-мистецький процес України у XVIII ст., його особливості. Наука і література. Граматика Мелетія Смотрицького. Словник Памви Беринди. Наукова та громадська діяльність Інокентія Гізеля, Данила Туптала, Стефана Яворського. Освіта в Україні у XVIII ст. Архітектура й образотворче мистецтво другої половини XVIII ст.

Тема 7. Українська культура XIX ст.

Українське національно-культурне відродження кінця XVIII – 40-х рр. XIX ст. Національні культурні організації і рухи в умовах реакційної урядової політики: діяльність “Руської трійці”, Кирило-Мефодіївське товариство. Розвиток української етнографії та фольклористики: Г.Калиновський, М.Максимович, І.Срезневський, О.Бодянський та ін. Історіографія. Освіта і наука в Україні у першій половині XIX ст.: створення гімназій, ліцеїв, відкриття університетів. Розвиток живопису у першій половині XIX ст.: В.Тропінін, В.Штернберг, Т.Шевченко. Розвиток графіки. Музика. Українська драматургія і театр першої половини XIX ст. Роль творчості Т.Шевченка у становленні української культури. Культурний процес II половини XIX ст. Розвиток науки в Україні другої половини XIX ст. Реформа освіти.

Тема 8. Культура як умова відродження нації в кінці XIX — початку XX ст.

Особливості української літератури другої половини XIX ст. Організація науково-мистецьких товариств. “Просвіта” та її роль у культурному процесі: недільні школи, клубні заклади та бібліотеки в Україні. Розвиток музичного мистецтва в кінці XIX – на початку XX ст. Становлення української професійної художньої школи. “Театр корифеїв”.

Тема 9. Культура XX століття.

Політичне життя та культурний процес в Україні на початку XX ст. Відродження української культури в період національно-демократичної революції: освіта, вища школа, наука, література, театр, музика, преса, книгодрукування. Образотворче мистецтво початку XX ст. Навчальні заклади для жінок. Музейна справа в Україні. Меценати та колекціонери. Українізація. Національні меншини. Преса, книгодрукування. Література і театр на тлі нових національних та соціальних реалій. Український мистецький авангард та його доля. Архітектура. Українська культура у 30-ті роки. Культура України в роки війни. Культура повоєнного часу. Шістдесятники. Українська культурна парадигма II половини XX ст. Культура в часи перебудови та становлення незалежності України.

Змістовий модуль 4. Зарубіжна культура

Тема 10. Культура Стародавнього Сходу, Стародавнього Єгипту. Антична культура.

Загальна характеристика культур Стародавнього Сходу: спільні риси еволюції культур (синкретизм, традиціоналізм, колективність праці, виникнення міст, сакралізація) Культура Стародавнього Єгипту: періодизація та загальна характеристика культури. Додинастичний період. Стародавнє Царство. Нове Царство Антична культура: культура античної Греції (Егейська культура. Культура героїчного періоду. Культура архаїчного періоду. Культура класичного періоду. Культура еллінізму). Культура Стародавнього Риму (Етруська доба культури. «Царський» період культури. Культура аристократичної республіки.

Культура часів Римської імперії)

Тема 11. Культура європейського Середньовіччя, епохи ренесансу (XIV–XVI ст.), бароко та класицизму (XVII ст.), доби просвітництва (XVIII ст.).

Культура європейського Середньовіччя: загальна характеристика. Папство і розвиток культури. Освіта, наука і мистецтво доби Середньовіччя. Культура епохи ренесансу (XIV–XVI ст.), бароко та класицизму (XVII ст.), доби просвітництва (XVIII ст.). Епоха Ренесансу (соціальна база, характерні риси, періодизація доби ренесансу. Передвідродження. Проторенесанс. Ранній ренесанс. Високий ренесанс. Пізній ренесанс). Культура бароко та класицизму (XVII ст.) (основні риси бароко. Світоглядні основи мистецтва класицизму.). Доба Просвітництва (філософія мистецтва доби Просвітництва. «Століття великих французьких геніїв». Музика Просвітництва.).

Тема 12. Становлення та розвиток нової європейської культури у XIX ст.

Класицизм як напрямок розвитку мистецтва та літератури (XVIII — поч. XIX ст.): Література доби класицизму. Живопис, скульптура та архітектура класицизму. Музика і театр. Романтичне європейське мистецтво (поч. XIX ст.): світоглядні засади романтизму. Романтизм у літературі. Живопис. Музика доби романтизму. Романтизм у балеті. Реалізм та натуралізм як художньо-мистецькі методи європейського мистецтва XIX ст. Філософія та естетика реалізму. Реалістична література. Реалізм і живопис. Реалізм і музика. Натуралізм. Символізм: Мистецька концепція символізму. Символізм у літературі. Живопис і символізм. Імпресіонізм та постімпресіонізм: Риси імпресіонізму як творчого методу. Література, живопис, скульптура та музика імпресіонізму. Постімпресіонізм

Тема 13. Світова культура у XX ст.

Загальна характеристика тенденцій розвитку культури у XX ст. Культура і доба науково-технічного прогресу. Криза духовності. Внутрішні протиріччя між «творцем» та «споживачем» за умов масової культури. Модерністське мистецтво XX ст. Філософія модернізму (авангардизму). Експресіонізм. Примітивізм. Модерн. Фовізм. Кубізм. Футуризм. Дадаїзм. Поп-арт. Абстракціонізм (супрематизм, неопластицизм, ташизм). Сюрреалізм у живописі, літературі, кіно. Література XX ст.: Національні літератури у постатях і творах (Франція, Німеччина, США, Швеція, Данія, Італія, Індія, Чилі, Бразилія). Науково-фантастична література. Світове кіно.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години				Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/дф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	10	10	2			5	10	10	5	15

2	15	6	6	2			9	14	10	5	15	
3	15	6	6	2			9	14	10	5	15	
4	15	6	6	2			9	14	10	5	15	
Усього за змістові модулі	60	28	28	8			32	52	40	20	60	
Підсумковий семестровий контроль залік	30						30	30			40	
Загалом	90							100				

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Тема 1. Вступ. Теоретичні аспекти культури.	2	1
1	Тема 2. Стародавні культури на теренах України.	2	1
2	Тема 3. Культура Київської Русі.	3	1
2	Тема 4. Культура Галицько-Волинського князівства.	2	
2	Тема 5. Українська культура XIV- першої половини XVII століття.	2	1
3	Тема 6. Культура України XVII - XVIII ст.	2	
3	Тема 7. Українська культура XIX ст.	2	
3	Тема 8. Культура як умова відродження нації в кінці XIX — поч. XX ст.	2	1
3	Тема 9. Культура XX століття.	4	
4	Тема 10. Культура Стародавнього Сходу, Стародавнього Єгипту. Антична культура.	2	1
4	Тема 11. Культура європейського Середньовіччя, епохи ренесансу (XIV–XVI ст.), бароко та класицизму (XVII ст.), доби просвітництва (XVIII ст.).	2	1
4	Тема 12. Становлення та розвиток нової європейської культури у XIX ст.	2	1
4	Тема 13. Світова культура у XX ст.	2	
Разом		28	8

6. Види і зміст поточних контрольних заходів.

№ змістового модуля (ЗМ)	Вид поточного контрольного заходу (ПКЗ)	Зміст поточного контрольного заходу (ПКЗ)	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання (ТЗ)	Тестування	Тестові питання оцінюються: «правильно»/«неправильно». Кількість питань – 25. – 0-20% - 2 бали; – 21-40% - 4 бали; – 41-60% - 6 балів;	10

			– 61-80% - 8 балів; – 81-100% - 10 балів.	
	Практичне завдання (ПЗ)	Індивідуальне письмове завдання (ІПЗ) – есе.	– відповідність змісту темі есе - 1 бал; – самостійність виконання роботи - 1 бал; – наявність у тексті авторської позиції з обраної теми - 1 бал; – уміле використання прийомів порівняння й узагальнення - 1 бал; – дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови - 1 бал;.	5
Усього за ЗМ 1	4			15
2	Теоретичне завдання (ТЗ)	Тестування	Тестові питання оцінюються: «правильно»/«неправильно». Кількість питань – 25. – 0-20% - 2 бали; – 21-40% - 4 бали; – 41-60% - 6 балів; – 61-80% - 8 балів; – 81-100% - 10 балів.	10
	Практичне завдання (ПЗ)	Індивідуальне письмове завдання (ІПЗ) – есе.	– відповідність змісту темі есе - 1 бал; – самостійність виконання роботи - 1 бал; – наявність у тексті авторської позиції з обраної теми - 1 бал; – уміле використання прийомів порівняння й узагальнення - 1 бал; – дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови - 1 бал;.	5
Усього за ЗМ 2	4			15
3	Теоретичне завдання (ТЗ)	Тестування	Тестові питання оцінюються: «правильно»/«неправильно». Кількість питань – 25. – 0-20% - 2 бали; – 21-40% - 4 бали; – 41-60% - 6 балів; – 61-80% - 8 балів; – 81-100% - 10 балів.	10
	Практичне завдання (ПЗ)	Індивідуальне письмове завдання (ІПЗ) – есе.	– відповідність змісту темі есе - 1 бал; – самостійність виконання роботи - 1 бал; – наявність у тексті авторської позиції з обраної теми - 1 бал; – уміле використання прийомів порівняння й узагальнення - 1 бал; – дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови - 1 бал;.	5
Усього за ЗМ 3	4			15
4	Теоретичне завдання	Тестування	Тестові питання оцінюються: «правильно»/«неправильно». Кількість питань – 25. – 0-20% - 2 бали; – 21-40% - 4 бали; – 41-60% - 6 балів; – 61-80% - 8 балів; – 81-100% - 10 балів.	10

	(ТЗ)		кість питань – 25. – 0-20% - 2 бали; – 21-40% - 4 бали; – 41-60% - 6 балів; – 61-80% - 8 балів; – 81-100% - 10 балів.	
	Практичне завдання (ПЗ)	Індивідуальне письмове завдання (ІПЗ) – есе.	– відповідність змісту темі есе - 1 бал; – самостійність виконання роботи - 1 бал; – наявність у тексті авторської позиції з обраної теми - 1 бал; – уміле використання прийомів порівняння й узагальнення - 1 бал; – дотримання есеїстичного стилю, лексичних і граматичних норм літературної мови - 1 бал;.	5
Усього за ЗМ 4	3			15
Усього за змістові модулі	8			60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Залік у тестовій формі через платформу Moodle.	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістових модулів 1-4. Тестування передбачає обмеження у часі (50 хв).	50 тестових питань оцінюються: правильно/неправильно. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали)	25
ІДЗ	Індивідуальне дослідницьке завдання	Захист індивідуального дослідницького завдання (тези доповіді на конференції)	– актуальність та складність теми дослідження – 1,5 бали; – наукове та практичне значення роботи – 1,5 бали; – повнота викладення матеріалів – 1,5 бали; – обґрунтованість і достовірність положень і висновків – 1,5 бали; – самостійність і творчий характер – 1,5 бали; – чіткість, логічність, лаконізм викладення матеріалу – 1,5 бали; – вільне володіння матеріалом – 1,5 бали; – використання наукової термінології – 1,5 бали; – культуру мовлення під час виступу – 1,5 бали; – активність участі у дискусії – 1,5 бали;	15

Усього		40
--------	--	----

Для допуску до складання іспиту студент повинен набрати протягом семестру мінімум **35 балів**.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української культури (підручник) / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. Київ. Медицина, 2021. 368 с.
2. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О.Рафальський, М.Юрій. Київ : ІПіЕНД ім. І.Ф.Кураса НАН України, 2015. 496 с.
3. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. Київ : ЦУЛ, 2019. 141 с
4. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г.Передерій, О.В.Тевікова, А.В.Нарадько; за ред. І.Г.Передерій. Полтава : ПолтНТУ, 2015. 274 с
5. Українська культура. Конспекти лекцій для дистанційного навчання: для студентів першого курсу усіх спеціальностей. / О.О. Петутіна, Н.В. Вандишева-Ребро, М.М. Красіков та ін. Харків : НТУ ХПІ, 2020. 68 с.

Додаткова:

6. Бокань В. А. Історія культури України: навч. посіб. Київ : МАУП, 2001. 252.
7. Бокань В. А. Культурологія: навч. посіб. для студентів внз. Київ : МАУП, 2000. 136 с.
8. Братко-Кутинський О. Мова і ментальність : українсько-російські порівняння URL: <http://www.ukrcenter.com/library/read.asp>
9. Грабович Г. До ідеології ренесансу в українській літературі // *До історії української літератури: дослідження, есе, полеміка*. URL: <http://www.litopys.org.ua/hrabo/hr.htm>
10. Дьоміна Л. М. Історія і теорія світової і вітчизняної культури. Ч. 1: навч. посіб. Київ : ІЗМН, 1996.
11. Зотов В. М. Українська та зарубіжна культура: Словник культурологічних термінів : навч. посіб. для внз. Київ : ЦУЛ, 2009. 261 с.
12. Кордон, М. В. Українська та зарубіжна культура: підруч. для внз. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 579 с.
13. Калюжний В. С., Гайворонська Т. О. Культурологія (конспект лекцій). Запоріжжя : ЗДІА, 2003. 77 с.
14. Культурологія : метод. рек. для індивід. та сам ост. роботи з курсу для студентів ЗДІА всіх спец. ден. і заоч. форм навчання / укл. Г. П. Макушинська. Запоріжжя : ЗДІА, 2006. 46 с.
15. Культурологія : навч. посіб. для внз ; ред. В. М. Піча. 3-тє вид., перероб. і доп. Львів : Магнолія 2006, 2009. 359 с.
16. Культурологія: навч. посіб. 3-тє вид., випр. Львів : Магнолія плюс; В. М.

Піча, 2005. 358 с.

17. Культурологія : навч. посіб. ред. В. М. Піча. 4-те вид., стереотип. Львів : Магнолія, 2008. 358 с.
18. Культурологія: українська та зарубіжна культура : навч. посіб. 3-тє вид., стереотип. Київ : Знання, 2007. 567 с.
19. Чернова І. В. Історія української культури: метод. посіб. для студентів ЗДІА всіх спец. ден. та заоч. форм навчання. Запоріжжя : ЗДІА, 2011. 102 с.
20. Чернова І. В., Кравченко Т. Л. Історія української культури: Архітектура України : навч.-метод. посіб. для студентів ЗДІА ден. та заоч. форм навчання напряму «Будівництво». Запоріжжя : ЗДІА, 2013. 88 с.
21. Шейко В. М. Історія української культури : навч. посіб. 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2010. 271 с.

Інформаційні ресурси

1. Моя Україна. Культура. URL: // <http://mojaukraina.io.ua/s108554/kultura>
2. Культура України. ЕлектроннаБібліотека. URL: // <http://elib.nplu.org/>
3. Культура. Міністерство культуриУкраїни. Національнегазетно-журнальне видавництво // <http://cultua.media/>
4. Українськийсвіт. URL: // <https://www.facebook.com/UKRSVIT>
5. Енциклопедія українознавства // <http://diasporiana.org.ua>
6. Навчальні матеріали онлайн. Культурологія. URL: // <http://pidruchniki.com/kulturologiya/>
7. Історія української культури. Ізборник. URL: // <http://litopys.org.ua/istkult/ikult.htm>
8. Конспект лекцій з історії та культуриУкраїни. URL: // <http://studies.in.ua/istorijata-kultura-ukrainy-lekcii.html>